

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, v senátě složeném z předsedy Mgr. Karla Kosteckého a soudkyň Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Lucie Trejbalové v právní věci žalobců: **a) M.K. a b) I.M.**, oba bytem xx, zastoupených JUDr. Miroslavem Noskem, advokátem se sídlem Semily, Nádražní 24, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem Liberec 2, U Jezu 642/2a, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2012, č.j. OD 1476/2011-2/280.9/Jk,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 10. 2. 2012, č.j. OD 1476/2011-2/280.9/Jk, s e p r o v a d y řízení z r u š u j e a v ě c s e v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je p o v i n e n nahradit žalobcům a), b) k rukám jejich právního zástupce JUDr. Miloslava Noska, advokáta v Semilech, Nádražní 24, náklady řízení ve výši 15 504 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobou podanou v zákonné lhůtě domáhali zrušení uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu v Semilech, odboru dopravy (dále jen „městský úřad“) ze dne 4. 11. 2011, č. j. OD/6069/11. Tímto prvostupňovým rozhodnutím bylo vysloveno, že se neomezuje veřejný přístup na účelovou komunikaci veřejně přístupnou na pozemku parc. č. xx v k.ú. xx ve vlastnictví žalobců, která slouží pro potřeby přístupu a příjezdu k objektu č.p. 24 a přilehlého pozemku parc. č. xx k.ú. xx ve vlastnictví manželů M.

Jak již bylo uvedeno shora, prvostupňovým rozhodnutím městský úřad podle § 7 odst. 1 zákona. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, vyslovil, se neomezuje veřejný přístup na účelovou komunikaci veřejně přístupnou na pozemku parc. č. xx ve vlastnictví žalobců,

kteřá slouží pro potřeby přístupu a příjezdu k objektu č.p. 24 a přilehlého pozemku parc. č. xx ve vlastnictví manželů M.. Městský úřad konstatoval zjištěný průběh komunikace a uvedl, že komunikace byla již před rokem 1964 používána jako přístupová a příjezdová k objektu, z něhož byl poté vybudován dvojdomek, když nebyl řešen přístup k jednotlivým částem dvojdomku. Městský úřad dále uvedl, že v průběhu řízení nebyla prokázána nezbytnost omezení veřejného přístupu na účelovou komunikaci směřující k ochraně oprávněných zájmů vlastníka, který předpokládá § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Městský úřad odkázal na závazné názory vyslovené Nejvyšším správním soudem a krajským soudem a zjišťoval průběh navržené první alternativní přístupové komunikace k domu č.p. xx, její charakter, a dospěl k závěru, že není veřejně přístupnou účelovou komunikací, neboť jeden z jejích úseků vedoucí na pozemku parc. č. xx v k.ú. xx je na pozemku určeném k plnění funkcí lesa, kam je podle § 20 odst. 1 písm. g) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, zakázán vjezd a stání motorových vozidel. U pozemku parc. č. xx v k.ú. xx ve vlastnictví města Semily zjistil zřízení věcného břemene chůze a jízdy motorovými vozidly pro žalobce. Z tohoto důvodu pak městský úřad dále nezkoumal, zda je alternativně navržená komunikace udržovaná, průjezdná, vhodná pro obslužný provoz rodinného domu. Městský úřad se zabýval i možnostmi další alternativní přístupové cesty. Zde městský úřad konstatoval, že část cesty vede po pozemku parc. č. x. xx ve vlastnictví Města Semily, odkázal na sdělení Městského úřadu Města Semily, odboru správy majetku, ze dne 11. 11. 2011, podle něhož nebyl dán souhlas k vybudování veřejně přístupné účelové komunikace, v tomto úseku tedy dle městského úřadu komunikace není veřejně přístupnou účelovou komunikací, a proto navrhovaná alternativní účelová komunikace nemůže být užívána jako veřejně přístupná.

Žalobou napadeným rozhodnutím bylo rozhodnutí městského úřadu jako správního orgánu I. stupně potvrzeno. Žalovaný konstatoval, že městský úřad se zabýval dvěma alternativními přístupy k domu č.p. xx ve vlastnictví manželů M. Žalovaný popsal první navrhovanou alternativní přístupovou cestu po parc. č. xx, parc. č. xx, parc. č. xx, parc. č. xx, parc. č. xx, parc. č. xx a parc. č. xx, ze silnice xx. Dále žalovaný zmínil pozemky parc. č. xx, parc. č. xx a také ještě parc. č. xx. U pozemků parc. č. xx v k.ú. xx a parc. č. xx v k.ú. xx bylo zjištěno věcné právo chůze a jízdy pro konkrétní vlastníky pozemků a dle žalovaného toto právo nelze rozšiřovat na veřejné užívání, ke kterému nebyl dán souhlas a nelze proto část komunikace prohlásit za veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Ostatní vlastníci uvedených pozemků mají přístup ze silnice III/2889 po žalovaným uvedených pozemcích, a pouze někteří mohou na základě zřízeného věcného břemene užívat pozemek parc. č. xx jako zkratku. U druhé, kratší navrhované přístupové cesty žalovaný konstatoval, že přístup nelze uznat na základě budoucích smluvních závazků, pokud práva nebyla zapsána v katastru nemovitostí s tím, že by se opět jednalo o občanskoprávní vztah jízdy přes parc. č. xx a jen z tohoto důvodu nelze komunikaci prohlásit za účelovou veřejně přístupnou. Žalovaný zdůraznil, že nikdy nebyla do katastru nemovitostí vložena dohoda o vzniku vzájemného práva věcného břemene, která vznikla na základě kupní smlouvy ze dne 1. 2. 1964 pro vlastníky domů č.p. xx a č.p. xx, ale trvá zde užívání na základě zákona o pozemních komunikacích v dohodnuté šíři 3 m, a to jako dlouhodobý přístup k dvojdomku po dobu 45 let, když teprve žalobci vznesli v roce 2005 požadavky na zrušení přístupu přes pozemek parc. č. xx. Žalovaný uzavřel tím, že se nenašla jiná přístupová cesta pro manžele Maškovi jako vlastníky nemovitostí č.p. xx a pozemků st. parc. č. xx a parc. č. xx, proto nebyl dán souhlas s omezením veřejného přístupu po účelové komunikaci na pozemku parc. č. xx. Na úplný závěr žalovaný podotkl, že spory o obtěžování, škodách na

majetku a domácích zvířatech, musí mezi sebou účastníci sporu řešit občanskoprávní cestou, a doporučil žalobcům a manželům M., aby našly schůdné řešení při užívání současné veřejně přístupné účelové komunikace.

Žalobci namítali, že správní úřady chybně zhodnotily provedené důkazy. Závěry o skutkovém stavu, který na základě těchto důkazů učinily, jsou nesprávné. Podle nich se správní orgány neřídily závazným názorem vysloveným krajským soudem v předchozím rozsudku ze dne 11. 5. 2010, sp. zn. 59 A 23/2010, a rozsudkem Nejvyššího správního soudu. Nadto Nejvyšší správní soud vyslovil i názor, že vznik obecného užívání nelze bez dalšího vyloučit ani u cest, které podle soukromého práva slouží oprávněným z věcného břemene.

U prvně zkoumané alternativy přístupu žalobci nesouhlasili se závěrem, že na pozemek parc. č. xx v k.ú. xx xx není možný přístup z důvodu zákazu vjezdu a stání s motorovými vozidly, neboť se jedná o lesní cestu. Žalobci namítali, že tento úsek je součástí sítě účelových komunikací, které slouží obsluze lesních a zemědělských pozemků s tím, že k pozemkům parc. č. xx, parc. č. xx, parc. č. xx, parc. č. xx pak není jiný přístup než právě po účelové komunikaci, jejíž součástí je i parc. č. xx. Správní orgán prvního stupně nerozlišil mezi lesním pozemkem a pozemkem určeným k plnění funkce lesa. Na část komunikace po parc. č. xx navazují účelové komunikace po parc. č. xx parc. č. xx, parc. č. xx, které nemají s obsluhou lesních pozemků spojitost a bez užití uvedené části by ztratily komunikační význam.

V případě druhé kratší přístupové varianty žalobci namítali, že smlouva o zřízení věcného břemene uzavřená s Městem Semily dne 12. 7. 2011, je opravňuje zřídit stavbu komunikace v místech projednávané alternativy, závazek vzniknul, smlouva jen nebyla vložena do katastru nemovitostí. Proto bylo vyjádření odboru správy majetku Města Semily ze dne 11. 11. 2011 o tom, že nebyl dán souhlas k vybudování veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku parc. č. xx v rozporu se závazky, které Město Semily přijalo. Proto účelová komunikace existuje, je veřejně přístupná a mělo být zkoumáno, zda je srovnatelná co do možnosti přístupu.

Dále se žalovaný dle žalobce neřídil názorem Nejvyššího správního soudu, že případná existence soukromoprávního vztahu věcného břemene ještě nebrání tomu, aby na takové části komunikace současně existovala veřejná přístupová účelová komunikace. Z fyzického stavu zkoumaných komunikací přitom vyplývá, že věcná břemena byla zřizována buď z opatrnosti anebo proto, že k tomu byla příležitost a že se dotýkají jen ojedinělých úseků sítě účelových komunikací. Pokud se k části komunikace, dotčené věcným břemenem, lze dostat jen po části, jež je veřejnou účelovou komunikací, a stejně tak na opačné straně navazuje veřejnou účelovou komunikací, podává se, že vlastník obecnému užívání pozemku nebrání. Výsledky vlastníkům, které měly být dle závazného názoru provedeny, uskutečněny nebyly, skutkový stav tak zůstal nedostatečně zjištěn.

Pokud žalovaný argumentoval tím, že parc. č. xx, xx a xx jsou vhodné pro zemědělskou a lesní techniku, nikoli pro běžnou osobní dopravu, odkázal žalobce na fotografie prokazující stav dosud užívané komunikace po dešti a projetí automobilu s uhlím manžely M.

Žalovaný také nesprávně dovodil trvání účelové komunikace na základě dohody ze dne 1. 2. 1964 mezi vlastníky domu č.p. xx a xx, neboť se jednalo o soukromoprávní listinu a tato dohoda nepředstavuje souhlas se vznikem veřejné účelové komunikace. Bylo to dáno zánikem možnosti zřizovat věčná břemena s ohledem na účinnost nového občanského zákoníku v roce 1964. Také není pravdivé tvrzení o 45 letém nepřetržitém stavu, neboť současný problém byl způsoben tím, že městský úřad žalobce vyloučil před řadou let z užívání cesty podél domu manželů M. Z popsanych důvodů se žalobce domáhal zrušení vydaných správních rozhodnutí obou stupňů.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný setrval na svých závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí. Podle něj byl skutkový stav zjištěn řádně, dostatečně posoudil a odůvodnil, proč obě alternativní připojení na obecní komunikaci nejsou možné a proč je nelze prohlásit za účelové komunikace veřejně přístupné. Zdůraznil, že vycházel z toho, že vlastník pozemku parc. č. xx v k.ú. xx nedal souhlas k obecnému užívání pozemku, ale jen užívání vlastníky třech pozemků. Obdobně i Město Semily jako vlastník pozemků parc. č. xxv k.ú. Spálov u Semil dalo souhlas s užíváním práva chůze a jízdy pro jen pro uvedené vlastníky. Z tohoto žalovaný dovozuje, že nebylo zavedeno veřejnoprávní užívání pozemků parc. č. xx a parc. č. xx, proto se nejedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Proto již není podstatné, zda pozemek parc. č. xx je či není lesní pozemek. Žalovaný opět zdůraznil, že komunikace na pozemcích parc. č. xx, parc. č. xx, po kterých jediné jsou přístupné některé sousední pozemky, jsou nezpevněné lesní a polní cesty vhodné pro jen zemědělskou techniku. Dle žalovaného definoval žalobce zřízení účelové komunikace na svých pozemcích pro svou potřebu, napojení na parc. č. xx vede přes pozemek parc. č. xx v k.ú. xx ve vlastnictví Města Semily, které ale nedalo souhlas s užíváním tohoto pozemku jako účelové komunikace veřejně přístupné, tedy ani manželé M.. Dle žalovaného nebyla za pozemkem zatíženým věcným břemenem potřeba časté dopravní cesty a je tedy zřejmé, že věcné břemeno je vloženo pro vlastníky pozemků, kteří se k nim chtějí dopravit ze strany Spálova, ostatní mají možnost využívat polní a lesní cesty od B. Sám žalobce, když se stal vlastníkem pozemků, ke kterým nebyl přístup od S., uzavřel s vlastníky pozemků parc. č. xx věcné břemeno. Je pak otázkou, proč by to dělal, pokud by zde již vedla veřejně přístupná účelová komunikace, byl mu tedy znám charakter cesty a její soukromoprávní statut. K poslední námitce žalovaný uvedl, že pozemek parc. č. xx mohou užívat vlastníci pozemků parc. č. xx, parc. č. xx a parc. č. xx jako zkratku po lesním pozemku na základě věcného břemene. Žalovaný ještě konstatoval, že vlastník pozemku, po kterém vede účelová komunikace, se o komunikaci stará, přičemž může požadovat skutečné, prokazatelně vynaložené náklady, poměrně od ostatních uživatelů, dle zákona o pozemních komunikacích. Protože žalobci požadovali omezení veřejného přístupu po komunikaci, zabývaly se správní orgány touto otázkou a zkoumaly alternativní přístupovou cestu od č.p. xx na veřejnou síť silnic. Žalobu navrhl zamítnout.

Manželé M. jako vlastníci č.p. xx neuplatnili právo účastnit se řízení o podané žalobě jako osoby na řízení osoby zúčastněné ve smyslu § 34 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), ačkoli byli o svém právu řádně poučeni

a k uplatnění tohoto práva vyzvání (výzva soudu ze dne 9. 5. 2012, č.j. 59 A 35/2012-18, oběma manželům řádně doručená do vlastních rukou).

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jemu předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s., v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je zčásti důvodná.

Je třeba zdůraznit, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno poté, co krajský soud předešlé rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2007, č.j. OD 1277/2007-2/280.9/Ca, rozsudkem ze dne 11. 5. 2010, č.j. 59 A 23/2010-99, na pokyn Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 16. 3. 2010, č.j. 5 As 3/2009-83) zrušil pro vady řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení, přičemž žalovaného zavázal, aby se zabýval existencí alternativní veřejně přístupné účelové komunikace s tím, že předpokladem takového jednoznačného závěru musí být zjištění, zda vlastníci příslušných pozemků či jejich právní předchůdci alespoň konkludentně souhlasili s obecným užíváním a zda je splněna podmínka komunikační nezbytnosti. Vznik obecného užívání totiž nelze bez dalšího vyloučit ani u cest, které podle soukromého práva slouží oprávněným z věcného břemene. Dále bylo konstatováno, že skutečnost, že vlastník pozemku nebo jeho právní předchůdce upravil právo cesty a jízdy formou věcného břemene, sice svědčí spíše tomu, že neměl v úmyslu povolit neomezené užívání komunikace na jeho pozemku neurčitým okruhem třetích osob, na druhou stranu však nelze tuto možnost jednoznačně vyloučit. Žalovaný tak měl zkoumat a v tomto směru případně doplnit dokazování, zda manželům M. svědčí k pozemkům parc. č. xx a parc. č. xx také právo veřejného obecného užívání, jinými slovy zda vlastníci uvedených pozemků či jejich právní předchůdci alespoň konkludentně souhlasili s obecným užíváním, což je pro posouzení otázky existence nebo neexistence veřejně přístupné účelové komunikace vedoucí po těchto pozemcích rozhodné. Dále krajský soud žalovanému uložil vypořádat se s tvrzením žalobců, že žalobci vybudovali po svých pozemcích parc. č. xx a parc. č. xx vlastní dopravní cestu a dali najevo souhlas s jejím užíváním jako veřejně přístupné účelové komunikace. V případě, že by žalovaný dospěl k závěru o možné jiné alternativní přístupové cestě, měl se zabývat stručně řečeno její kvalitou a srovnáním s užívanou cestou po pozemku parc. č. xx ve vlastnictví žalobců.

Ze správního spisu předloženého žalovaným soud ověřil následující rozhodné skutečnosti:

Soud vzal za prokázané, že žalobci jsou vlastníky pozemku par. č. xx, po kterém vede komunikace, jež užívají manželé Maškovi k přístupu ke svému domu č.p. 24 na pozemku par. č. xx.

Návrhem podaným dne 15. 6. 2007 se žalobci domáhali omezení veřejného přístupu na účelovou komunikaci vedoucí právě po jejich pozemku par. č. xx ve smyslu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích.

Při místním šetření dne 29. 8. 2007 byl zjištěn průběh užívané účelové komunikace o délce 63 m, bylo konstatováno, že účelová komunikace tvořená z částí pozemků par.

č. xx, xx a xx v k. ú. Spálov s vyústěním na místní komunikaci parc. č. xx byla užívána jako přístupová a příjezdová komunikace již před rokem 1963 pro majitele č.p. xx. V roce 1963 byl MNV S. objekt č.p. xx odprodán dvěma vlastníků za účelem přestavby na dvojdomek, samostatný přístup a příjezd k jednotlivým částem dvojdomku nebyl řešen. Tyto skutečnosti vyplývají z rozhodnutí o přípustnosti stavby ze dne 12. 12. 1963 a kupní smlouvy, na základě které J.M. a A.U. získali od MNV ve S. objekt č.p. xx, následně přestavěný na dvojdomek.

Otázka charakteru přístupové cesty po parc. č. xx, xx a xx nebyla ve správním řízení řešena jako sporná, správní orgány neměly o charakteru této komunikace pochyb. Vycházely přitom z návrhu žalobců, kteří komunikaci definovali jako účelovou komunikaci veřejně přístupnou (proto také žádali o omezení veřejného přístupu dle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích) a stanoviska Městského úřadu Semily, odboru výstavby a rozvoje, ze dne 24. 5. 2005, ve kterém je uvedeno a zdůvodněno, že tato komunikace splňuje znaky účelové veřejně přístupné komunikace podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Toto stanovisko bylo potvrzeno i dopisem Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 1. 7. 2005, č.j. KULK 5063.2/2005 OD-60.2/Jk.

Již při shora zmíněném místním šetření byl zjišťován a popsán průběh první alternativní cesty vedoucí po pozemcích parc. č. xx, xx, xx, xx a xx, xx a xx.

Pozemek parc. č. xx (ve vlastnictví Města Semily) je zatížen věcným břemenem chůze a jízdy motorovými vozidly ve prospěch každého vlastníka pozemků parc. č. xx, xx a xx (ve vlastnictví žalobců), na základě smlouvy o zřízení věcného břemene ze dne 31. 10. 2002.

Pozemek parc. č. xx (ve vlastnictví manželů Š.) je zatížen věcným břemenem chůze a jízdy motorovými vozidly ve prospěch každého vlastníka pozemků parc. č. xx (nyní ve vlastnictví Města Semily) a parc. č. xx a xx (ve vlastnictví žalobců), na základě smlouvy o zřízení věcného břemene ze dne 6. 1. 2000.

Při dalším místním šetření konaném dne 1. 10. 2010 byl potvrzen průběh komunikace přes pozemek parc. č. xx ve vlastnictví žalobců, jak již byl popsán dříve. Dále byl zjišťován průběh první náhradní přístupové cesty v délce 339 m. Zároveň byl zjišťován i průběh další přístupové cesty tak, jak ji navrhovali žalobci, po pozemcích parc. č. xx (ve vlastnictví Města Semily), xx, xx, xx, xx (ve vlastnictví žalobců) v délce 176 m. K této druhé přístupové cestě manželé M. uvedli, že ji k přístupu potřebují jen žalobci a že tato cesta nebude sjízdná v zimním období. Připomněli, že při uzavření kupní smlouvy v roce 1963 nemovitosti koupili se všemi právy a odkázali na vyznačení stávajícího příjezdu z roku 1963. Žalobci uvedli, že druhou navrhovanou příjezdovou komunikaci upravili pro větší zatížení a jsou srozuměni s tím, aby tato cesta byla užívána jako veřejně přístupná účelová komunikace i veřejností. Doložili také svoje oznámení o zřízení nové komunikace adresované dne 20. 9. 2010 městskému úřadu. Posléze se stal popsáný stav této cesty předmětem dohodů mezi žalobci a manžely Maškovými

Městský úřad Semily, odbor dopravy, dne 20. 12. 2010 sdělil, že touto vybudovanou komunikací je dotčen pozemek parc. č. xx v k.ú. B., jehož vlastníkem je Město Semily, a žádal o sdělení, zda byl dán souhlas s vybudováním komunikace na tomto pozemku a zda může být užívána jako veřejně přístupná účelová komunikace. Městský úřad Semily, odbor

správy majetku, se dne 11. 1. 2011, pod č.j. OSM/781/10, vyjádřil tak, že souhlas s užíváním pozemku parc. č. xx k vybudování veřejně přístupné účelové komunikace nebyl dán, proto takto komunikace užívána být nemůže. K úseku komunikace na pozemku parc. č. xx v délce 120 m (od domu č.p. 58 směrem k lesu) uvedl, že není v pasportu místních komunikací a není na ní prováděna zimní údržba. Městský úřad Semily, stavební úřad, dne 23. 5. 2011 uvedl, že neeviduje povolení umístění či realizace komunikace na pozemcích žalobců xx, xx, xx, xx. Bylo vydáno jen rozhodnutí ze dne 10. 10. 2006, č.j. SU 563/06-K, kterým bylo vydáno územní rozhodnutí o změně využití území, kterým bylo povoleno zpevnění povrchu příjezdu na pozemku parc. č. xx (ve vlastnictví Města Semily) pro přechod a přejezd automobilem z pozemku parc. č. xx na pozemky parc. č. 1388, xx a xx (ve vlastnictví žalobců).

Ze smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene uzavřené dne 17. 1. 2011 plyne, že žalobci uzavřeli tuto smlouvu s Městem Semily za účelem stavby komunikace z pozemku parc. č. 1611/2 na pozemky parc. č. xx, xx a xx s tím, že stavba komunikace bude také umístěna na pozemku parc. č. 358 (vlastníkem Město Semily). Podle této smlouvy žalobci po vydání kolaudačního souhlasu (oznámení o zahájení užívání stavby) vyzvou Město Semily k uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene.

Jak již bylo řečeno v předchozím soudním řízení, užívání veřejně přístupné účelové komunikace (v souzeném případě přístupové cesty vedoucí po pozemku parc. č. xx v k.ú. S. u S.I ve vlastnictví žalobců) může být dle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích zde stanoveným způsobem při splnění zákonných podmínek omezeno. U zmíněné účelové komunikace by bylo možno shora uvedeným způsobem postupovat, pokud by bylo prokázáno, že přístup k domu č.p. xx ve vlastnictví manželů M. je zajištěn po jiné veřejně přístupné účelové komunikaci, která je stejné nebo srovnatelné kvality jako dosavadní přístupová cesta a která zároveň šetrněji zasahuje do vlastnických práv žalobců. Podstatou sporu tak zůstala existence jiné přístupové cesty k domu č.p. xx ve vlastnictví manželů Maškových.

Z obsahu správního spisu a rozhodnutí žalovaného má soud za to, že žalovaný se při posouzení možné první alternativní přístupové cesty (v rozhodnutí žalovaného popisovaná jako varianta A) skutečně neřídil závazným právním názorem soudu a nezkoumal, zda vlastníci pozemků parc. č. xx v k.ú. B. u S. (původně ve vlastnictví H. Š. , nyní ve vlastnictví H.N.) a parc. č. xx v k.ú. S.S. (ve vlastnictví Města Semily) či jejich právní předchůdci nedali také konkludentní souhlas s obecným užíváním těchto pozemků jako veřejně přístupné účelové komunikace. Městský úřad a následně žalovaný opět vyšli z nesprávného předpokladu, že pokud vlastníci těchto pozemků dali souhlas k soukromoprávnímu užívání určitým osobám, nedali tak souhlas k veřejnému užívání. Tuto výchozí hypotézu však Nejvyšší správní soud a po něm i soud krajský označily za nesprávnou, přičemž vysloveným právním názorem byl žalovaný v dalším řízení vázán. Krajský soud znovu opakuje, že vznik obecného užívání nebylo možné vyloučit ani u cest na pozemcích parc. č. xx a xx, které podle soukromého práva slouží oprávněným z věcného břemene, tj. žalobcům a pozemek parc. č. xx také Městu Semily, pouze s odkazem na soukromoprávní oprávnění určitých osob oprávněných z věcného břemene chůze a jízdy motorovými vozidly. Zda předmětné pozemky byly užívány také jinými osobami než oprávněnými z věcného břemene a zda se takové

případné užívání cest dělo se souhlasem vlastníků či jejich právních předchůdců z obsahu spisu seznat nelze. Ani žalovaným popsané užívání jiných přístupových cest k pozemkům (viz str. 6 napadeného rozhodnutí) nutně neznamená, že tito vlastníci, pokud měli jiné přístupové komunikace ke svým pozemkům, neužívali právě i zkratku přes pozemek parc. č. xx či neužívali také pozemek parc. č. xx. Pokud by tomu tak skutečně bylo, musí tyto skutečnosti vyplývat z rozhodnutí správních orgánů a být doloženy obsahem spisu a tedy provedeným dokazováním. Vůli či spíše v daném případě nevůli vlastníků pozemků par. č. xx6 a xx k obecnému užívání nelze dovodit jen z toho, že také upravili právo cesty a jízdy formou věcného břemene.

Pro úplnost je ale třeba znovu upozornit žalobce na to, že veřejné užívání cesty nelze dovodit jen z toho, že určitý úsek cesty navazuje na část cesty, která svou povahou je účelovou komunikací veřejně přístupnou. Podstatnou stále zůstává vůle vlastníka konkrétního pozemku věnovat část svého pozemku, na kterém se nachází dopravní cesta, obecnému užívání či nikoli.

Prvou část žaloby tak soud shledal důvodnou, neboť závěry městského úřadu a žalovaného ohledně neexistence veřejně přístupné účelové komunikace (jejíž průběh byl popisován jako varianta A, tj. vedoucí mimo jiné po pozemcích parc. č. xx v k.ú. B. u S. a parc. č. xx v k.ú. S. u S.) zůstaly založeny na neúplných skutkových zjištěních.

Soud naproti tomu neshledal důvodnou žalobní námitku směřující do závěru žalovaného o tom, že komunikace umístěná na pozemku par. č. xx v k.ú. B. u S. není veřejně přístupnou účelovou komunikací (druhá alternativní přístupová cesta popisovaná v napadeném rozhodnutí jako varianta B). Žalobci mylně dovozují z uzavřené smlouvy budoucí o zřízení věcného břemene ze dne 17. 1. 2011 a ze smlouvy o zřízení věcného břemene souhlas vlastníka pozemku Města Semily s obecným užíváním komunikace v části vedoucí po tomto pozemku. Ve správním řízení bylo doloženo stanovisko vlastníka Města Semily (stanovisko odboru správy majetku městského úřadu ze dne 11. 1. 2011, č.j. OSM/781/10) o tom, že nebyl dán souhlas s vybudováním veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku parc. č. xx. Z tohoto stanoviska vycházel městský úřad a posléze žalovaný a dovodili, že cesta v úseku vedoucím po zmíněném pozemku není veřejně přístupnou účelovou komunikací. I podle přesvědčení soudu je toto stanovisko vyjádřením Města Semily o tom, jak jako vlastník pozemku s tímto pozemkem hospodaří a jak ho nechává užívat.

Opačnou vůli Města Semily jako vlastníka pozemku parc. č. xx v k.ú. B. u S. nejde dovodit ani z uzavřené smlouvy budoucí o zřízení věcného břemene ze dne 17. 1. 2011 ani smlouvy o zřízení věcného břemene. Prvně zmíněnou smlouvou se Město Semily zavázalo uzavřít smlouvu o věcném břemeni, když právo odpovídající věcnému břemeni má spočívat v oprávnění žalobců jako vlastníků pozemků parc. č. xx, xx a xx v k.ú. S. u S. a) zřídit stavbu včetně příslušenství v rozsahu vyznačeném v geometrickém plánu a b) vstupovat a vjíždět na pozemek v souvislosti se zřízením, rekonstrukcemi, opravami a provozováním stavby (viz čl. III. smlouvy). Z čl. I bodu 1.1. a 1.2. smlouvy pak vyplývá, že smlouva byla uzavřena a souhlas s umístěním stavby komunikace také na části pozemku parc. č. xx v k.ú. B. u S. byl dán za účelem zřízení přístupu a příjezdu pro pěší a motorová vozidla z pozemku parc. č. xx

(ve vlastnictví Města Semily) na pozemky ve vlastnictví žalobců s tím, že stavba komunikace je zřizována za účelem výkonu věcného práva chůze a jízdy motorovými vozidly. Z obsahu smlouvy tak jednoznačně vyplývá vůle Města Semily omezit své vlastnické právo k pozemku parc. č. xx v k.ú. B. u S. jedině ve prospěch pozemků parc. č. xx, xx a xx v k.ú. S. u S. , čemuž koresponduje i zmíněné stanovisko ze dne 11. 1. 2011 o tom, že souhlas s užíváním pozemku parc. č. xx v k.ú. B. vlastníkem nebyl dán. Pro úplnost třeba zmínit, že právo odpovídající uvedenému věcnému břemeni nevzniklo ani žalobcům, neboť nebylo dosud zapsáno do katastru nemovitostí, na smlouvě o zřízení věcného břemene s datem uzavření 12. 7. 2011, jež byla ve správním spisu založena, nebyly připojeny podpisy stran smlouvy.

Jak již uvedl Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 16. 3. 2010, č.j. 5 As 3/2009-76, je možné, aby v případě jediné souvislé dopravní cesty vedoucí přes pozemky různých vlastníků někteří vlastníci pozemků vyslovili souhlas s obecným užíváním pozemků, zatímco jiní nikoli a podmiňovali umožnění vstupu či vjezdu na pozemek uzavřením soukromoprávní smlouvy o zřízení věcného břemeno. Jestliže žalobci jako vlastníci pozemků parc. č. xx, xx a xx v k.ú. S. u S. dali jasně najevo svou vůli, aby jimi vybudovaná komunikace byla užívána i veřejností a byla tak veřejně přístupnou účelovou komunikací, nelze se na základě tohoto postupu dožadovat stejného postoje ze strany Města Semily. Pokud Město Semily umožnilo žalobcům umístit na pozemku parc. č. xx komunikaci za účelem přístupu právě k jejich pozemkům a zavázalo se k uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene v jejich prospěch, a umožnilo jim tuto komunikaci udržovat, ještě to neznamená, že Město Semily tímto dává souhlas s tím, aby jeho pozemek parc. č. xx v k.ú. B. u S. užívala i veřejnost. Jeho výslovný nesouhlas s obecným užíváním pozemku pak plyne nejen z účelu vybudování komunikace, kterým byl dozajista přístup žalobců k jejich pozemkům, jak bylo výslovně uvedeno ve smlouvě, ale především z jeho vyjádření ze dne 11. 1. 2011.

V této části vycházelo napadené správní rozhodnutí z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který byl doložen obsahem správního spisu. Žalovaný dospěl ke správnému závěru, že druhá alternativní přístupová cesta (v rozhodnutí popisovaná jako varianta B) není po celém úseku veřejně přístupnou účelovou komunikací, manželé M. ji nemohou používat k přístupu ke svému domu č.p. xx, neboť jim nesvědčí soukromoprávní oprávnění chůze a vjezdu po pozemku parc. č. xx v k.ú. B. u S. a k tomuto pozemku nemají ani právo veřejného užívání, jak plyne ze shora uvedeného, a nebylo tedy na místě zabývat se kvalitou této druhé cesty.

K posledním námitkám žalobců soud uvádí, že otázka, zda na základě dohody uzavřené v roce 1964 mezi vlastníky domu č.p. 24 a tehdejšímu vlastníky domu č.p. xx vzniklo manželům M. soukromoprávní oprávnění užívat cestu vedoucí po pozemku parc. č. xx, nebyla předmětem správního řízení vedeného dle § 7 ods.1 zákona o pozemních komunikacích. Jak již soud uvedl, o charakteru komunikace v tomto úseku nebylo sporu, správní orgány vycházely jak z vůle žalobců vyjádřené v návrhu na omezení obecného veřejného užívání komunikace, tak ze stanoviska Městského úřadu Semily, odboru výstavby a rozvoje, ze dne 24. 5. 2005, ve kterém je uvedeno a zdůvodněno, že tato komunikace splňuje znaky účelové veřejně přístupné komunikace, když toto stanovisko bylo potvrzeno i dopisem Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 1. 7. 2005, č.j. KULK 5063.2/2005 OD-60.2/Jk. Jen na okraj si pak soud dovolí poznamenat, že ani případné omezení veřejného užívání

účelové komunikace se nemůže negativně dotknout práv jiných osob založených na právu soukromém (v úvahu zde přichází vydržení práva odpovídajícího věcnému břemeni chůze a jízdy po pozemku parc. č. xx).

Byť byly závěry žalovaného v části rozhodnutí správné, nezbylo soudu než napadené rozhodnutí jako celek zrušit postupem dle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude vázán vysloveným právním názorem soudu (§ 78 odst. 4, odst. 5 s. ř. s.).

V dalším řízení zůstane úkolem žalovaného zkoumat a v tomto směru případně doplnit dokazování, zda manželům M. svědčí k pozemkům parc. č. xx a parc. č. xx také právo veřejného obecného užívání, jinými slovy zda vlastníci uvedených pozemků či jejich právní předchůdci alespoň konkludentně souhlasili s obecným užíváním, což je pro posouzení otázky existence nebo neexistence veřejně přístupné účelové komunikace vedoucí po těchto pozemcích rozhodné. Soud znovu připomíná, že na neexistenci práva veřejného obecného užívání nelze usoudit jen z toho, že vlastníci těchto pozemků umožnili na základě soukromoprávní úpravy vztahů užívání konkrétním oprávněným na základě zřízení věcných břemen. V případě, že by žalovaný dospěl k závěru o možné jiné alternativní přístupové cestě, bude se zabývat její kvalitou a srovnáním s užívanou cestou po pozemku parc. č. xx ve vlastnictví žalobců.

Ve věci bylo rozhodováno bez nařízení ústního jednání v souladu s § 51 odst. 2, § 76 odst. 1s. ř. s..

Podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože bylo k podané žalobě napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu zrušeno, byli žalobci úspěšní a soud jim proto přiznal proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení.

Náklady řízení jsou tvořeny zaplacenými soudními poplatky ve výši 2 x 3 000 Kč [položka 18 bod 2 písm. a) Sazebníku soudních poplatků]. Dále jsou náklady řízení tvořeny odměnou právního zástupce u každého žalobce za 2 úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d), vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), a to za převzetí a přípravu zastoupení a podání žaloby soudu, tedy ve výši 4 x 1 680 Kč, tj. 6 720 Kč [§ 9 odst. 3 písm. f) a § 7, snížené o 20 % dle § 12 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.]; dále náhradou hotových výdajů podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve výši 4 x 300 Kč, tj. 1 200 Kč a 20 % DPH ve výši 1 584 Kč. Celková výše nákladů řízení před krajským soudem činí 15 504 Kč a soud uložil žalovanému nahradit žalobcům náklady řízení k rukám jejich právního zástupce ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 15. srpna 2012.

Mgr. Karel Kostecký, v.r.
předseda senátu